

BG

BG

BG

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 28.10.2009
SEC(2009) 1433 окончателен

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА

придружаващ

**ДОКЛАДА НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

**относно вариантите за етикетиране във връзка с хуманното отношение към
животните и създаването на Европейска мрежа от референтни центрове за защита
и хуманно отношение към животните**

ОБОБЩЕНИЕ НА ДОКЛАДА ЗА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

{COM(2009) 584 окончателен}
{SEC(2009) 1432}

ХРОНОЛОГИЯ

През 2006 г. беше приет План за действие на Общността за защита и хуманно отношение към животните за периода 2006—2010 г. В този план беше подчертана значимостта на предоставянето на информация за потребителите като част от всеобхватна комуникационна стратегия по въпросите на хуманното отношение към животните и планираното създаване на Европейски център по въпросите на хуманното отношение към животните.

През 2005 и 2006 г. бяха проведени три проучвания на Евробарометър относно хуманното отношение към животните. Резултатите показаха, че е налице силна подкрепа от страна на обществеността в полза на идеята за въвеждане на етикет или лого, които да предоставят информация хуманното отношение към животните в производството на храни.

През декември 2006 г. ГД „Здраве и потребители“ публикува **резюме на резултатите от консултациите** на тема „Етикетиране: конкурентоспособност, информация за потребителите и по-добро регулиране за ЕС“¹, които обхванаха също и етикетирането във връзка с хуманното отношение към животните. Голяма част от взелите участие в консултациите смятат, че предоставянето на информация относно хуманното отношение към животните в процеса на производство на храни е важно за потребителите и представлява потенциална пазарна възможност за производителите и за търговците на дребно.

През май 2007 г. Съветът на министрите прие заключенията относно етикетирането във връзка с хуманното отношение към животните², в които прикани Комисията да представи доклад, с цел да се даде възможност за провеждането на задълбочен дебат по въпроса.

Като следствие от Плана за действие и проучванията ГД „Здраве и потребители“ се зае с проучването на различни законодателни и незаконодателни варианти за въвеждане на етикетиране във връзка с хуманното отношение към животните и за създаване на мрежа от референтни центрове по въпросите на хуманното отношение към животните, с цел задълбочаване на дебата. Нито една от тези инициативи обаче не е насочена към повишаване на самите стандарти за хуманно отношение към животните. Целта на инициативата за въвеждане на такъв вид етикетиране е да се повиши разбирането от страна на потребителите на въпросите на хуманното отношение към животните, посредством информацията, предоставяна върху етикетите, а с предложението за създаване на референтни центрове се цели хармонизирането на приетите стандарти за хуманно отношение към животните и насърчаване на обмена и прилагането на най-добри практики в системите за хуманно отношение към животните. В помощ на изготвянето на своя доклад ГД „Здраве и потребители“ възложи проучване за оценка на възможностите за реализация на различни варианти за поставяне на информация във връзка с хуманното отношение към животните върху продуктите от животински произход и за създаване на Референтен център на Общността за защита и хуманно

¹ http://ec.europa.eu/food/food/labellingnutrition/betterregulation/competitiveness_consumer_info.pdf.

² http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/agricult/93986.pdf.

отношение към животните. Проучването беше проведено от **Civic Consulting** (с водеща роля), с известен принос от страна на **Agra CEAS Consulting**, член на Консорциума за оценка на хранителната верига (FCEC).

Заклучението от проучването беше, че основен проблем за потребителите по отношение на хуманното отношение към животните е липсата на информация върху хранителните продукти относно спазването на стандартите за хуманно отношение към животните. В хода на проучването консултантите идентифицираха различни причини за липсата на информация на пазара, в това число:

- отсъствието на хармонизирана система от стандарти за хуманно отношение към животните за целите на етикетирането;
- трудностите при предоставянето на ясна информация за потребителите относно различията в стандартите за хуманно отношение към животните между отделните хранителни продукти; както и
- развитието на различни системи за етиктиране във връзка с хуманното отношение към животните в Европа, което създава различия между стоките и неравносложно положение по отношение на възможностите за различните стопански субекти.

Предвид констатациите от широкообхватните консултации със заинтересованите страни, проведени в хода на външното проучване на възможностите за реализация, в доклада на Комисията се разглеждат вариантите за политики за преодоляване на сегашната липса на информацията за потребителите и на съществуващите неравенства в единния пазар, в това число и възможности за въвеждането на доброволна/задължителна схема за етиктиране във връзка с хуманното отношение към животните и създаване на Европейска мрежа от референтни центрове за споделяне на най-добрите практики в областта на хуманното отношение към животните. На този етап в доклада не се предвиждат никакви договорени ангажменти за действие, а само се разглеждат различните варианти за постигане на целите, заложи в Плана за действие.

Оценката на въздействието предоставя анализ в подкрепа на разработването на стратегически насоки относно вариантите за по-успешна комуникация в областта на хуманното отношение към животните и на създаването на мрежа от референтни центрове по въпросите на хуманното отношение към животните, както е посочено в доклада. Докладът, планиран за есента на 2009 г., няма да съдържа окончателни законодателни предложения — такива ще бъдат представени при необходимост и ще бъдат придружени от собствени оценки на въздействието.

Предвид различията във въздействието в различните области, обхванати от доклада, оценката на въздействието е разделена на две части, първата от които разглежда въздействията от различните варианти за подобряване на комуникацията с потребителите относно хуманното отношение към животните във връзка с продуктите от животновъдството, а втората — въздействията от създаването на Мрежа от референтни центрове.

ЧАСТ I: ЕТИКТИРАНЕ ВЪВ ВРЪЗКА С ХУМАННОТО ОТНОШЕНИЕ КЪМ ЖИВОТНИТЕ

ГД „Здраве и потребители“ е в процес на проучване на възможността за създаване на система на етикетиране във връзка с хуманното отношение към животните с цел по-добро информиране на потребителите относно стандартите за хуманно отношение и съществуващите схеми за хуманно отношение, както и за хармонизиране на вътрешния пазар с цел предотвратяване на силно различаващите се стандарти за хуманно отношение към животните, прилагани под общото понятие „хуманно отношение към животните“. С тази инициатива не се цели повишаване на минималните стандарти, определени в законодателството на Общността, или подобряване на съответствието със съществуващите законодателни изисквания.

В настоящата оценка на съответствието бяха разгледани вариантите, очертани в доклада относно етикетирането във връзка с хуманното отношение към животните, с цел да се създаде представа за вероятните въздействия на всеки вариант за заинтересованите страни. Предвид ранния етап на развитие на политиката, анализът на въздействията е предимно качествен, но там където е възможно, са предоставени и количествени прогнози за потенциалното въздействие.

За задължителните схеми за етикетиране са разгледани няколко варианта:

- задължително етикетиране във връзка със стандартите за хуманно отношение към животните, в съответствие с които са произведени продуктите от животински произход,
- задължително етикетиране във връзка с животновъдните системи, при които са произведени продуктите от животински произход, както и
- задължително етикетиране за съответствие с минималните стандарти на ЕС или равностойни на тях стандарти.

Оценката на въздействието разглежда и варианти за доброволно етикетиране, сред които са:

- определянето на изисквания за доброволно използване на твърдения за съответствие със стандартите за хуманно отношение към животните;
- определяне на използваем на доброволни начала етикет на Общността за хуманно отношение към животните, достъпен за използване от всички, които отговарят на критериите;
- съставяне на ръководни насоки за схеми за етикетиране и качество във връзка с хуманното отношение към животните.

Въпреки че настоящата оценка на въздействието не се спира на окончателен вариант за етикетиране във връзка с хуманното отношение към животните, тя набелязва законодателните и незаконодателни варианти, считани за най-реалистични на този етап (хармонизирани изисквания за доброволно използвани твърдения за съответствие със стандартите за хуманно отношение към животните и/или етикет на Общността за хуманно отношение към животните). Надеждата е, че докладът и оценката на въздействието ще спомогнат за провеждането на задълбочен междуинституционален дебат по въпроса, за да се разгледа необходимостта от по-нататъшни действия на равнище ЕС.

ЧАСТ II: ЕВРОПЕЙСКА МРЕЖА ОТ РЕФЕРЕНТНИ ЦЕНТРОВЕ ЗА ЗАЩИТА И ХУМАННО ОТНОШЕНИЕ КЪМ ЖИВОТНИТЕ

С втората част от оценката на въздействието се цели да бъдат проучени и оценени възможностите за реализация на различните варианти за създаване на Европейска мрежа от референтни центрове за защита и хуманно отношение към животните (ENRC).

Вариантите за създаване на централен референтен център за Общността са разгледани в светлината на изразените в процеса на консултации опасения във връзка с:

- липсата на хармонизирани стандарти/показатели за хуманно отношение към животните за по-висока степен на хуманно отношение към животните,
- липсата на координация между съществуващите ресурси за споделяне на най-добри практики,
- необходимостта от независим източник на информация на равнище ЕС, както и
- припокриването на дейностите поради липса на координация на равнище ЕС.

Вземайки предвид всичко това, Комисията обсъжда варианти, с които се надява да постигне по-висока степен на координация на съществуващите ресурси, като същевременно идентифицира бъдещите нужди и осигури по-последователен и координиран подход към защитата и хуманното отношение към животните в различните области на своите политики.

В хода на оценката на въздействието бяха обсъдени следните варианти за политики:

- запазване на настоящото положение (вариант *status quo*),
- различни варианти за възприемане на централизиран подход,
- различни варианти за възприемане на децентрализиран подход, както и
- стратегия, фокусирана върху конкретните задачи, чрез която да се определят централните и децентрализираните елементи.

Въпреки че в оценката на въздействието не се посочва предпочитан вариант на този етап, в нея се прави заключението, че в случай, че бъдат предприети действия на равнище ЕС в тази област, най-реалистично би било да се възприеме смесен подход, основан на децентрализирани и централизирани елементи.

ОЦЕНКА НА ВЪЗМОЖНИТЕ БЪДЕЩИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Това е едва първата стъпка от оценяването на въздействията от различните варианти на политика; всяко твърдо решение за осъществяване на политика, което бъде прието в резултат на настоящия дебат, ще е зависимо от провеждането на последващи оценки на въздействието, които ще определят неговата осъществимост от гледна точка на бюджета и ще предоставят по-добра оценка на разходите за тази политика. Ще бъдат събрани сведения за нуждите на потребителите от информация във връзка с хуманното отношение към животните, за изкривяването на конкуренцията поради липсата на хармонизирана общностна рамка за установяване на критерии за етикетиране във връзка с хуманното отношение към животните и за пазарните възможности за производителите, които биха желали да приложат по-високи стандарти за хуманно отношение към животните в сравнение с изискваните от законодателството на Общността.

Оценката на всяко бъдещо предложение за схема за етикетиране ще се основава на следните критерии:

- до каква степен различните варианти за политика позволяват разработването на система за етикетиране въз основа на солидни научни познания и критерии за оценка на степента на хуманно отношение към животните,
- до каква степен различните варианти за политика позволяват провеждането на инспекции/одит и сертифициране от независими органи за сертифициране,
- до каква степен различните варианти за политика позволяват да се избегне изкривяване на конкуренцията,
- до каква степен различните варианти за политика представляват надеждно, лесно приложимо и прозрачно средство за комуникация относно стандартите за хуманно отношение към животните, така че потребителите да са в състояние да правят информиран избор, както и
- съвместимост с ангажиментите, поети на международно равнище по отношение на държавите търговски партньори извън ЕС.

Що се отнася до вариантите за създаване на ENRC, оценката ще се основава на следните принципи:

- ENRC следва да допълва, без припокриване, настоящите дейности на други органи на Общността,
- следва да бъдат обхванати всички сфери на използване на животните, както и
- центърът следва да бъде независим от всякакви външни интереси.

Най-съществени въздействия се очакват в социален и икономически план, като например въздействието върху информацията за потребителите, изкривяването на конкурентоспособността, потребителските цени, разходите за производителите, съществуващите схеми, вътрешната за ЕС търговия и търговията с трети страни. Въздействията върху административната тежест, малките и средните предприятия и

околната среда, както и въздействието от въвеждането на критерии за хуманно отношение към животните в съществуващи или бъдещи схеми за етиктиране за качество на продуктите, като например в биологичното земеделие, ще бъдат надлежно взети предвид.

Тези въздействия ще бъдат оценени въз основа на резултатите от проекта „Welfare Quality“ и на външно проучване, с цел да се направи по-нататъшен анализ на възможните социални, икономически и екологични въздействия. Ще бъдат проведени и по-нататъшни проучвания сред потребителите (Евробарометър), за да се определи дали вижданията на потребителите, заявени по време на предходните проучвания (готовност за заплащане на цена и т.н.), остават валидни, или понастоящем покупателното поведение на потребителите се влияе от различни фактори.